

Abstract Book

List of Abstracts

<u>Boonen</u> - Nieuwe woorden bouwen, bv. met lego: <i>zij legoot – sie spielt mit Lego – sy speel lego's</i> . Conversie contrastief in het Nederlands, Duits en Afrikaans.....	3
<u>Breed</u> - The Dutch and Afrikaans "busy progressive" is busy to emerge in South African English.....	4
<u>Carivani-Pots & Dirix</u> - Reduplication in West Germanic: A comparison of Dutch, Afrikaans and American English	5
<u>De Belder</u> - Two routes towards locational readings for Germanic verbs.....	6
<u>De Vogelaer & Semplicini</u> - The vitality of syntactic gender agreement in 17th century Dutch	8
<u>Helfer-Fleischhauer & Bogaards</u> - Periphrastic prospective aspect constructions in Dutch and German.....	9
<u>Hiemstra & Ruigendijk</u> - Linguïstische transfer tussen nauw verwante talen bij derdetaalverwerving (L1/L2 Duits/Engels – L3 Nederlands)	10
<u>Hüning & De Wilde</u> - <i>Verkleinwoordjes</i> – Zum Diminutiv in den Varietäten des Niederländischen und im Sprachvergleich.....	11
<u>Knopp, Hubers & de Hoop</u> - Crosslinguistic influence in the processing of grammatical norm violations by German learners of Dutch	12
<u>Kött & Vogl</u> - De semantisch-pragmatische functie van “vriend” in vroegmodern Nederlands, Duits en Engels	13
<u>Merkuur</u> - Regularization in Frisian and Dutch 3SG PRS: <i>Zij wilt</i> and <i>Sy wol</i>	14
<u>Mortelmans</u> - Gender fair language strategies in English, Dutch and German	15
<u>Noske</u> - Prosodic typological differences in West Germanic	16
<u>Porkert</u> - Reversed crosslinguistic transfer of masculine generics in Dutch/German Bilinguals	17
<u>Ruigendijk & Hüning</u> - The layered complexity of the Germanic sandwich.....	18
<u>Schippers & Hiemstra</u> - Langeafstandsvragen in L1 en L3 Nederlands.....	19
<u>Schippers & Ruigendijk</u> - Welke vraagzin denk jij dat acceptabel is? Over de acceptabiliteit van langeafstandsvraagzinnen en de rol van casusmarkering	20
<u>Strobel</u> - A contrastive approach to grammatical uncertainties in contemporary Germanic languages.....	21
<u>van der Wouden</u> - Enige observaties over onbepaalde voornaamwoorden in het Duits, het Nederlands en het Engels.....	22

<u>van Huyssteen</u> - Be-tween English be-sleep, Afrikaans be-slaap, Dutch be-slapen, and German be-schlafen	23
<u>van Koppen & Sudhoff</u> - <i>Ze houden zich(zelf) bezig met reflexieve anaforen</i> . Het gebruik van <i>zich</i> en <i>zichzelf</i> door Duitstalige leerders van het Nederlands	24
<u>Van Olmen</u> - A corpus-based study of adjectival intensification in West Germanic	26
<u>Verelst</u> - On feminization and in-/deflection	27
<u>Wall</u> - The present perfect puzzle: Syntactic and register-based competition.....	28
<u>Weirich</u> - Der Einfluss von L1 Deutsch und L2 Englisch auf L3 Niederländisch – Der Erwerb niederländischer Relativpronomina und -sätze	29

Nieuwe woorden bouwen, bv. met lego: *zij legoot – sie spielt mit Lego – sy speel lego's*. Conversie contrastief in het Nederlands, Duits en Afrikaans

Ute K. Boonen (Universität Duisburg-Essen)

Naast samenstelling en derivatie vormt conversie een uiterst productief woordvormingsprocedé in de West-Germaanse taalfamilie. In het Engels komt conversie zeer vaak voor, misschien omdat er haast geen flexie is, is conversie erg makkelijk toe te passen. Maar ook in het Duits dat nogal vrij veel flexie kent, is conversie productief. Naast gesubstantiveerde infinitieven *essen – das Essen* vind je ook *die Flöte – flöten, laufen – der Lauf*. In het Nederlands lijkt conversie productiever te zijn dan in het Duits. Veel meer uitdrukkingen kunnen als basis voor een conversie dienen: zo kent het Nederlands *jij pint, hij voetbalt* of *zij legoot* wat letterlijk in het Duits zou zijn: *du pinnst, er fußballt, sie legot*. Deze 'synthetische' vormen komen echter niet voor in het Duits, in plaats daarvan zijn perifrastische formuleringen gebruikelijk: *du bezahlst mit Karte, er spielt Fußball, sie spielt mit Lego*. Er zijn veel vergelijkbare voorbeelden te vinden, waar in het Nederlands een geconverteerd werkwoord volstaat en in het Duits een omschrijving moet worden gebruikt. De voorgestelde varianten *du pinnst, er fußballt, sie legot* zouden op grond van de structuur correct Duits kunnen zijn. Maar waarom zijn ze niet gebruikelijk? Soms wordt als reden voor conversies flexieverlies aangegeven; dit zou verklaren, waarom in het Engels (en in het Nederlands) conversie zo productief is. Als we nu het Afrikaans erbij betrekken dat qua flexie evenveel resp. even weinig of zelfs nog minder flexie vertoont dan het Engels, blijkt dat het Afrikaans in vergelijkbare gevallen ook omschrijvingen gebruikt, alhoewel conversie als woordvormingsprocedé ook in het Afrikaans voorkomt. De hier besproken voorbeelden zijn in het Afrikaans *jy betaal met 'n bankkaart, hy speel sokker resp. sy speel lego's*.

Tot nu toe is er haast geen contrastief onderzoek met betrekking tot Nederlands, Duits én Afrikaans (bv. Boonen, Fisseni & Beyer 2021, Fisseni & Boonen 2018). Er zijn wel vergelijkende studies naar Nederlands en Afrikaans (bv. Conradie, echter met betrekking op de woordvolgorde) en ook naar Nederlands en Duits, ook met betrekking tot woordvormingsprocedés, maar hier gaat het dan om samenstellingen (bv. Hüning 2010, Hüning & Schlücker 2010); conversie contrastief lijkt helemaal onderbelicht als woordvormingsprocedé in deze drie West-Germaanse talen.

Boonen, Ute K., Bernhard Fisseni & Herman L. Beyer (2021): Die hoender maak die venster oop. Afrikaans zwischen Niederländisch und Deutsch. In: *nachbarsprache niederländisch*, 26-47 (im Druck).

Conradie, C. Jac 2007: Werkwoordsclusters in contrast: het Nederlands en het Afrikaans. In: *Neerlandistiek in contrast*. Amsterdam, 247-260.

Bernhard Fisseni & Ute K. Boonen 2018: Afrikaans und Deutsch – Die besseren Freunde? Zur Rolle des Deutschen bei der Entstehung des Afrikaans. In: Ute K. Boonen (red.): *Zwischen Sprachen en culturen. Wechselbeziehungen im niederländischen, deutschen und afrikaansen Sprachgebiet*, Münster, 399-410.

Hüning, Matthias 2010: Adjective + Noun constructions between syntax and word formation in Dutch and German. In: Alexander Onysko & Sascha Michel (red.): *Cognitive perspectives on word formation*. Trends in Linguistics. Berlin, 195-216.

Hüning, Matthias & Barbara Schlücker 2010: Konvergenz und Divergenz in der Wortbildung – Komposition im Niederländischen und Deutschen. In: Antja Dammel, Sebastian Kürschner & Damaris Nübling (red.): *Kontrastive Germanistische Linguistik*. Hildesheim, 783-825.

The Dutch and Afrikaans "busy progressive" is busy to emerge in South African English

Adri Breed (Noordwes-Universiteit, Potchefstroom)

It is often stated that the use of *busy* in combination with the [*be V-ing*] progressive of Standard English is a typical South African English feature (see Mesthrie 2002, Bekker 2012):

- (1) *We are **busy preparing** a most powerful B2B and B2O catalogue.* (GloWbESA)
(2) *I was **busy washing** the dishes and my kids kept calling me.* (GloWbESA)

A number of statements are then also made regarding this adjective in the SAfE [*be busy V-ing*] construction, for example that it is borrowed from Afrikaans (Bekker 2012: 145); that it is redundant (DOSAEHP; 1991); and that it is semi-auxiliated (Mesthrie 1999: 67).

The purpose of this paper is twofold. First, it is to revisit and critically evaluate some of the statements made so far about the "SAfE *busy* progressive". For example, I want to try to show that *busy* is not really redundant, it is not semi-auxiliated and also that it does not really mark progressiveness in the true sense of the word.

The second objective of this paper is the central focus of my investigation – It to show that a "new" and "true" *busy* progressive is emerging in SAfE, namely [*be busy COMP V_{INF}*]:

- (3) *We're busy putting up shelves and **busy to design** our tanks and enclosures.* (GloWbESA)
(4) *Our education system **is busy to fall** APART.* (GloWbESA)

Mesthrie (2002:349) attributed examples like these from his data to "L2 writing of Afrikaans speakers".

I will show from recent SAfE corpora that the use of this construction is becoming more frequent in SAfE and that in all probability not only used by Afrikaans L2 speakers.

From the perspective of diasystematic construction grammar, I will explain that the development of this new progressive construction i) is clearly attributed to the influence of Afrikaans on SAfE and ii) developed into SAfE via Afrikaans from 17th century Dutch. The construction can therefore now occur in all three languages, but language-specific differences (such as the placement of the direct object) are visible.

- (5) SAfE: ... he **is busy to build** a team ... (GloWbESA)
(6) Afr: ... hy **is besig om** 'n span **te bou** ...
(7) Dutch: ... hij **is bezig om** een team **te bouwen** ...

Bekker, I. 2012. The story of South African English: A brief linguistic overview. *International Journal of Language, Translation and Intercultural Communication* 2012 Vol. 1. DOI: 10.12681/ijltic.16

Branford, W. et al. (Eds.), 1996. *A Dictionary of South African English on Historical Principles*, 4th Edition. Oxford University Press, Oxford.

Mesthrie, Rajend. 1999. Syntactic change in progress: Semi-auxiliary busy in South African English., *University of Pennsylvania Working Papers in Linguistics*: Vol. 6 : Iss. 2, Article 6. Available at: <https://repository.upenn.edu/pwpl/vol6/iss2/6>

Mesthrie, R. 2002. Endogeny versus contact revisited: aspectual busy in South African English. *Language Sciences*.24:345–358

Reduplication in West Germanic: A comparison of Dutch, Afrikaans and American English

Cora Cavirani-Pots & Peter Dirix (KU Leuven)

Reduplication as a productive morphosyntactic process in West-Germanic is usually only associated with Afrikaans (1).

- (1) Dis *diep-diep* in die gene opgesluit, ... (Taalkommissiekorpus)
'This is capsuled in the genes very deeply, ...'

The morphosyntax, phonology and semantics of this phenomenon in Afrikaans has been extensively investigated (Botha 1988, Conradie 2003, Van Huyssteen 2004, Den Besten et al. 2012), however, the only systematic corpus study that goes beyond qualitative data description is Van Huyssteen (2004). In other West Germanic languages, hardly any attention has been paid to reduplication as a true part of the morphosyntactic system, with the exception of Hohenhaus (2005) for British English (cf. Mattiello 2013 on 'reduplicatives' like *chit-chat* and *nitty-gritty*).

This paper presents a cross-linguistic comparison of reduplication in Dutch, Afrikaans and American English (henceforth AE), based on a recent and extensive corpus study. The corpora that were used are the *SoNaR* corpus (Dutch), the *Taalkommissiekorpus* (Afrikaans), and the *Corpus of Contemporary American English* (AE). The main variables that were annotated for are (i) the syntactic category of the reduplicated element, focussing on the main lexical categories (noun, verb, adjective, adverb, preposition), (ii) the semantic function of the reduplication, namely intensification (e.g. (1)), vocative (e.g. *man man*, *why do you say that?*), and 'prototypical X' (e.g. *meisje meisje* for a girl who behaves prototypically girl like), and (iii) morphosyntactic function (e.g. V-V reduplication in Afrikaans can be used to create a gerund (Botha 1988)).

As a general result, it is striking that not only in Afrikaans, but also in Dutch and AE, the frequency of reduplication cases is quite high. This is especially surprising for Dutch, as this phenomenon is not thought to be part of the morphosyntactic system in the language. This study thus shows that this assumption needs to be reconsidered. The results furthermore show that in all three languages, we find cases of reduplication across all lexical categories. As for the semantic functions, we see that intensification is very common in all languages, but that 'prototypical X' only occurs in Dutch and AE. This shows that on the semantic side, Dutch and American English reduplication are closer to each other compared to Afrikaans.

- Botha, R. P. 1988. *Form and meaning in word formation. A study of Afrikaans Reduplication*. Cambridge: CUP.
- Conradie, J. 2003. The iconicity of Afrikaans Reduplication. In: W.G. Müller, and O., Fischer (Eds.) *From Sign to Signing*. Amsterdam: Benjamins, 203-224.
- Den Besten, H., Luijckx, C. and Roberge, P.T. 2012. Reduplication in Afrikaans. In: T. van der Wouden (Ed.), *Roots of Afrikaans. Selected writings of Hans den Besten*. Amsterdam: Benjamins, 195-219.
- Hohenhaus, P. 2005. Identical constituent compounding – a corpus-based study. *Folia Linguistica* 38(3-4), 297-331.
- Mattiello, E. 2013. *Extra-grammatical morphology in English. Abbreviations, Blends, Reduplicatives, and Related Phenomena*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Van Huyssteen G. B. 2004. Motivating the composition of Afrikaans Reduplications. In: Radden G and K.-U. Panther (Eds). *Studies in Linguistic Motivation*. Berlin: Mouton de Gruyter, 269–292.

Two routes towards locational readings for Germanic verbs

Marijke De Belder (Carl von Ossietzky Universität Oldenburg)

Bleached readings for posture and motion verbs

Posture verbs (to sit/stand/lie/hang) and motion verbs (to come/fall) can all be used as lexical verbs. Some also show bleached uses in locational or temporal readings. Hence, the following sentence allows for two different interpretations:

- (1) Zit Anna in de tuin?
 sits Anna in the garden

Licit reply under the bleached reading:

Ja, ze **is** in de tuin. 'Yes, she is in the garden.'

Licit reply under the lexical reading:

Ja, ze **zit neer**. 'Yes, she is sitting down.'

Whether such verbs in continental West-Germanic languages show the bleached reading is language-dependent:

(2) has a locational meaning in...	Dutch	Frisian	Low German	High German
to sit	✓	✓	✓	✗
to stand	✓	✓	✓	✓
to lie	✓	✓	✓	✓
to hang	✓	✓	✓	✓
to come	✓	✓	✓	✓
to fall	✓	✗	✗	✗

Two routes to the bleached reading

I argue that there are two routes for such verbs towards the bleached reading: they can function as states (in the sense of Dowty) with an inanimate subject or they can grammaticalise into a copula. The first route is taken by the verbs *to stand*, *to lie* and *to hang*. This strategy is generally available in continental West-Germanic. For reasons of space, I save the arguments for the talk. The verbs *to sit*, *to come* and *to fall*, in contrast, depend on grammaticalisation into a copula for the bleached reading. This process is language-dependent.

Recognising a copula

Copulas are covert in Dutch locational small clauses. The copula *zijn* 'to be' is overtly present in a main clause (see (3a)), but it obligatorily disappears in the corresponding small clauses (3b):

- (3) a. Anna is in Frankrijk.
Anna is in France
b. *Ik zag Anna in Frankrijk **zijn**.
I saw Anna in France be

Lexical verbs do not disappear in small clauses:

- (4) Ik zag Anna in de tuin **werken**.
I saw Anna in the garden work.

Bleached readings of Dutch *zitten*, *komen* and *vallen* pattern with the copula *zijn* in small clauses. (Imagine that the 'I saw...' sentences are answers to the question 'What did you see in your dreams?'):

- (5) # Ik zag Anna in Frankrijk zitten.
I saw Anna in France sit (no bleached reading)
- *Ik zag de oorlog in de Middeleeuwen vallen.
I saw the war in the Middle.Ages fall
- * Ik zag Merkel uit Spanje komen.
I saw Merkel from Spain come.
(Intended: I saw Merkel was born and raised in Spain.)

The following verbs behave as copulas in parallel examples:

- (7) Frisian: sitte, komme
Low German: sitten, komen
High German: kommen

Verbs of the first route (*stand*, *hang*, *lie*), in contrast, are fine in the small clause (here illustrated for Low German, but true for all languages under discussion). They are still lexical verbs:

- (6) Ik sach dei Eiffelturm in Spanien stoan.
I saw the Eiffel.tower in Spain stand

These two patterns account for the variation in table 2: *to stand*, *hang* & *lie* can function as states with inanimate subjects in all languages, *to come* grammaticalised into a copula in all languages, *to fall* only did so in Dutch and *to sit* did not do so in High German.

The vitality of syntactic gender agreement in 17th century Dutch

Gunther De Vogelaer (WWU Münster) & Chiara Semplicini (Università degli Studi Roma Tre)

Research on so-called resemanticisation of Dutch pronominal gender challenges the diachronic account stating that out of an erstwhile triadic system distinguishing masculine, feminine and neuter gender, a binary system emerged in which the choice of anaphoric pronouns essentially followed the distinction between *de*-nouns and *het*-nouns, mainly because the *n*-suffix marking masculine gender was lost together with the nominative-accusative distinction (Geerts 1966). Thus, not only has the distinction between highly and lowly individuated pronoun referents been shown to be a more important factor for the choice of a pronoun than the distinction between *de*- and *het*-nouns in present-day northern varieties of Dutch (Audring 2006), this state-of-affairs is also observed in southern varieties of Dutch in which the distinction between masculine and feminine *de*-nouns is preserved (De Vogelaer & De Sutter 2011, De Vos 2013). The clearest argument against the traditional account comes from Kraaikamp (2017), who attests a substantial proportion of semantic agreement, in particular of neuter pronouns referring to *de*-nouns indicating masses, in historical varieties of Dutch, some tracing back to the 16th century, an era in which the triadic system is believed to be by and large intact.

Despite challenging findings like Kraaikamp's, a study quantifying the role of both noun semantics and 'classic' parameters such as noun gender, case, and phonological environment triggering/inhibiting the appearance of the *-n*-suffix, is still lacking. In our talk, we aim at disentangling the role of all known factors in 17th century Dutch, using the Letters as Loot-corpus (Rutten & van der Wal 2014) as our main data source. We include both adnominal agreement, focusing on the role of *-n* as a case and/or gender marker, and pronominal agreement. Our findings show that both case and phonological environment have an effect on adnominal agreement. In contrast to Geerts' (1966) traditional account, lexical gender, including the distinction between masculine and feminine, is still strongly influencing pronominal agreement. Apart from providing a quantitative description of the 17th century Dutch agreement system, a comparison with Curzan's (2003) account of gender in Old and Middle English is used to evaluate different proposals regarding the timing and causes of resemanticisation of Dutch pronominal gender.

Audring, Jenny (2006). Pronominal gender in spoken Dutch. *Journal of Germanic Linguistics* 18. 85-116.

Curzan, Anne (2003). *Gender Shifts in the History of English*. Cambridge: Cambridge University Press.

De Vogelaer, Gunther, & Gert De Sutter (2011). The geography of gender change. Pronominal and adnominal gender in Flemish dialects of Dutch. *Language Sciences* 33. 192-205.

De Vos, Lien (2014). *Pronominal resemanticization in Dutch: a salience-driven redistribution of gender-marked pronouns*. Proefschrift Université de Liège.

Geerts, Guido (1966). *Genus en geslacht in de Gouden Eeuw*. Brussel: Belgisch Interuniversitair Centrum voor Neerlandistiek.

Kraaikamp, Margot (2017). *Semantic versus lexical gender. Synchronic and diachronic variation in Germanic gender agreement*. Utrecht: LOT.

Rutten, Gijsbert & Marijke van der Wal (2014). *Letters as Loot. A sociolinguistic approach to seventeenth- and eighteenth-century Dutch*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Periphrastic prospective aspect constructions in Dutch and German

Jens Helfer-Fleischhauer (Heinrich Heine University Düsseldorf) & Maarten Bogaards (Universiteit Leiden)

Although Germanic languages are said to possess only a very limited set of grammaticalized aspectual constructions (e.g., the *ing*-progressive in English), the languages have developed periphrastic means for the expression of various types of viewpoint aspect. In our talk, we present a contrastive study on the expression of prospective aspect (cf. Comrie 1976:64-65). Whereas English expresses prospectivity by combining the copula *be* with various complements (e.g., *be about to/on the verge of/on the brink of*), Dutch and German prefer a construction headed by a semantically light verb meaning ‘stand’ (1).

- (1) a. *op het punt staan (om) te ontploffen*
‘be on the verge of exploding’ (lit. stand on the point to explode)
b. *davor stehen zu explodieren*
‘be on the verge of exploding’ (lit. stand in front of to explode)

In general, prospective constructions have only superficially been analyzed in the relevant literature (e.g., Fleischhauer & Gamerschlag 2019; Bogaards accepted). The mentioned literature claims that the predicate embedded within a prospective construction receives a transitional (i.e., change-of-state) interpretation and that the constructions show a clear preference for selecting transitional predicates. So far, this claim has been tested for neither Dutch nor German on the basis of a corpus study.

In our talk, we present the results of a corpus study on the Dutch and German constructions illustrated in (1). The Dutch construction was analyzed on the basis of 3000 tokens from the SoNaR corpus of written Dutch (Oostdijk et al. 2013), the German data (qual size) were taken from the German Reference Corpus DeReKo (Leibniz-Institut 2021). For each language, we manually annotated the Aktionsart properties of the infinitival complement of the respective constructions using a set of semantic diagnostics. The preliminary results indicate very similar results for the two languages under discussion. Both languages show a clear preference for transitional predicates – i.e., predicates denoting some type of change of state – as infinitival complements. Nevertheless, not all infinitives showing up in the construction are transitional. We analyze these ‘outliers’ qualitatively in order to determine whether these constructions’ affinity for transitionality constitutes a categorial restriction or a statistical tendency.

Bogaards, Maarten. Accepted. Prospectief/proximatief aspect in het Nederlands. Over op het punt staan en vergelijkbare constructies. [Prospective/proximative aspect in Dutch. On op het punt staan and similar constructions.] Nederlandse Taalkunde.

Comrie, Bernard. 1976. Aspect. Cambridge: Cambridge University Press.

Fleischhauer, Jens & Thomas Gamerschlag. 2019. Deriving the meaning of light verb constructions – A frame account of German *stehen* ‘stand’. In Constanze Juchem-Grundmann, Michael Pleyer & Monica Pleyer (eds.), Yearbook of the German Cognitive Linguistics Association, Vol. 7, 137-156. Berlin/Boston: Mouton de Gruyter.

Leibniz-Institut für Deutsche Sprache. 2021. Deutsches Referenzkorpus / Archiv der Korpora geschriebener Gegenwartssprache 2021-I (Release of 02/02/2021). Mannheim: Leibniz-Institut für Deutsche Sprache.

Oostdijk, Nelleke, Martin Reynaert, Véronique Hoste & Ineke Schuurman (2013). The construction of a 500-million-word reference corpus of contemporary written Dutch. In P. Spyns & J. Odiijk (eds.), Essential Speech and Language Technology for Dutch: Results by the STEVIN-programme, 219-247. Dordrecht: Springer.

Linguïstische transfer tussen nauw verwante talen bij derdetaalverwerving (L1/L2 Duits/Engels – L3 Nederlands)

Andreas Hiemstra & Esther Ruigendijk (Carl von Ossietzky Universität Oldenburg)

Taalleerders gebruiken taalvormen van hun L1 of L2 als ze hun L3 gebruiken. Dit wordt linguïstische transfer genoemd. Twee factoren bij linguïstische transfer zijn de psychotypologische distantie en de L2-status. Over welke van die twee factoren dominant is bij linguïstische transfer naar de L3 bestaan er twee opvattingen. Enerzijds wordt gesteld dat de (psycho-)typologische distantie de dominantere factor is en de taal met de (waargenomen) kleinere linguïstische distantie (L1 of L2) de L3 sterker beïnvloedt (Odlin, 1989; Kellerman, 1983). Anderzijds wordt gesteld dat de L2-status de dominantere factor is en het dus altijd de L2 is die de L3 sterker beïnvloedt; vooral als de L3-competentie laag is (Williams & Hammarberg, 1998). Dit onderzoek test deze twee opvattingen door linguïstische transfer tussen de nauw verwante talen Duits, Engels en Nederlands te onderzoeken. De typologische distantie tussen Duits en Nederlands is kleiner dan tussen Engels en Nederlands. De hypothese is dat een kleinere typologische distantie de dominantere factor is: de (psycho-)typologie is dus belangrijker dan de L2-status. Een substantieel aantal studies ondersteunt deze aanname, maar weinig studies vinden dat de L2-status de dominantere factor is (bv. De Angelis & Selinker, 2001). We voorspellen dat in taalcombinaties waarbij de afstand tussen de L1 en de L3 kleiner is dan tussen de L2 en de L3, linguïstische transfer uit de L1 het sterkst is.

In onze pilotstudie werd de acceptatie getest van structuren die zowel de Duitse als de Engelse structuur in het Nederlands toelaten:

I) Morfologisch transfer: vorming van superlatieven

... dat	hij	de	*sympathiekste/meest sympathieke	minister	is.
... dass	er	der	*sympathischste/*meist sympathische	Minister	ist.
... that	he	the	*sympathicest/most sympathetic	minister	is.

II) Syntactisch transfer: volgorde van werkwoorden in werkwoordsclusters

... dat	zij	met	de	test	*geholpen heeft/heeft geholpen.
... dass	sie	mit	dem	Test	*geholfen hat/*hat geholfen.
... that	she	with	the	test	*helped has /has helped.

16 Duitse leerders van L3 Nederlands met L2 Engels namen deel aan een online experiment (self-paced reading & grammaticality judgement task). De resultaten laten zien dat L1-taalvormen inderdaad de voorkeur kregen in de L3 voor beide structuren. De typologische distantie lijkt dus dominant te zijn bij linguïstische transfer naar de L3 dan de L2-status. We verzamelen momenteel data van Engelse leerders van L3 Nederlands met L2 Duits, die we ook hopen te kunnen presenteren.

De Angelis, G. & Selinker, L. (2001). Interlanguage transfer and competing linguistic systems in the multilingual mind. In J. Cenoz, B. Hufeisen & U. Jessner (Eds). *Cross-linguistic Influence in Third Language Acquisition: Psycholinguistic Perspectives* (pp. 42-58). Clevedon: Multilingual Matters.

Kellerman, E. (1983). Now you see it, now you don't. In S. Gass & L. Selinker (Eds). *Language Transfer in Language Learning* (pp. 112-134). Rowley, MA: Newbury House.

Odlin, T. (1989). *Language Transfer*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Williams, S. & Hammarberg, B. (1998). Language Switches in L3 Production: Implications for a Polyglot Speaking Model. *Applied Linguistics*, 19, 295-333.

Verkleinwoordjes – Zum Diminutiv in den Varietäten des Niederländischen und im Sprachvergleich

Matthias Hüning & Truus De Wilde (Freie Universität Berlin)

“Hebben jullie ook zo’n pestpokke hekel aan overmatig gebruik van die irritante verkleinwoordjes?”, fragt eine Marijke am 23.08.2020 auf Twitter (‘Könnt ihr die allzu häufige Verwendung dieser nervigen Diminutive auch zum Tod nicht ausstehen?’).

Das Niederländische ist für die vielfältigen Möglichkeiten der Diminutivbildung und -verwendung bekannt. Im Englischen dagegen gibt es kaum morphologische Möglichkeiten der Diminutivbildung. Und im Vergleich zum Deutschen verwenden die Niederländisch-Sprecher:innen diese Formen weitaus häufiger und auch in mehr und anderen Kontexten. Den niederländischen Diminutiven kommt dabei eine stark expressive Funktion zu; sie werden mit allerlei evaluativen Bedeutungen verwendet (vgl. hierzu insbesondere Bakema, Defour & Geeraerts 1993). Dadurch können sie durchaus irritieren und polarisieren, wie der zitierte Tweet zeigt.

In unserem Beitrag werden wir die expressiven und evaluativen Funktionen der niederländischen Diminutiv-Verwendung etwas genauer unter die Lupe nehmen. Dabei soll insbesondere der Vergleich zwischen den nordniederländischen Formen (-tje und seine Allomorphe, -ie, etc.) und den südlichen und östlichen Formen (-ke etc.) betrachtet werden. Während die Variation in formaler Hinsicht im Anschluss an die dialektgeographischen Studien von z.B. Pée (1936) sowohl für die Dialekte als auch für die Standardsprache recht gut untersucht ist (vgl. dazu u.a. Cohen 1958, Van der Hulst 2008; zur Geschichte auch Marynissen 1998), ist die Verwendungsseite dieses schillernden Wortbildungsmusters noch keineswegs vollständig erforscht.

Für die belgischen Sprecher:innen des Niederländischen haben diese Formen beispielsweise, so die schon von Vandekerckhove (2005) angedeutete Hypothese, neben all den expressiven Verwendungsmöglichkeiten auch noch eine soziodindexikalische, identitätsstiftende Funktion: erst mit -k-Diminutiven gehört man wirklich dazu. Diese Funktion soll in unserem Beitrag im Mittelpunkt stehen. Dafür richten wir uns insbesondere auf die Verwendung nicht prototypischer deadjektivischer Diminutive (*nieuwtje/-ke*, *mooitje/-ke*, *speciaaltje/specialeke* etc.) und ihre Verwendung in Flandern. Unsere Materialsammlung beruht auf dem Ende 2021 stark erweiterten *Corpus Hedendaags Nederlands* des Instituut van de Nederlandse Taal.

Ausgangspunkt und thematischer Fokus unseres Beitrags sind also die Varietäten des Niederländischen. Die Befunde sollen aber mit Resultaten der Diminutivforschung zum Englischen und insbesondere zum Deutschen abgeglichen werden. Dabei stellt sich die Frage, ob der plurizentrische Charakter der Sandwich-Sprachen sich auch im Hinblick auf das Diminutiv bestätigen lässt.

Bakema, Peter, Patricia Defour & Dirk Geeraerts. 1993. De semantische structuur van het diminutief. *Forum der Letteren* 34(2). 121–137.

Cohen, Antonie. 1958. Het Nederlands diminutiefsuffix: een morfonologische proeve. *De Nieuwe Taalgids* 51. 40–45.

Hulst, Harry van der. 2008. The Dutch diminutive. *Lingua* 118. 1288–1306.

Marynissen, Ann. 1998. Van -(t)ke naar -(t)je. De oorsprong en verspreiding van het Nederlandse diminutiefsuffix -(t)je. *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 114. 252–269.

Pée, Willem. 1936. *Dialectgeographie der Nederlandsche diminutiva* (Uit het seminarie voor Vlaamse dialectologie van de Universiteit te Gent IV). [z.p.]: Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde.

Vandekerckhove, Reinhild. 2005. Belgian Dutch versus Netherlandic Dutch: New patterns of divergence? On pronouns of address and diminutives. In Richard J. Watts (Hrsg.). *Multilingua - Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication* 24(4). 379–397.

Crosslinguistic influence in the processing of grammatical norm violations by German learners of Dutch

Eva Knopp, Ferdy Hubers & Helen de Hoop (Radboud Universiteit, Nijmegen)

Crosslinguistic influence (CLI) in multilinguals has been found to be particularly strong when the languages under investigation are typologically closely related (Kellerman, 1995; Ringboom & Jarvis, 2009). This is the case for Dutch and German, where research indicates that CLI from the L1 strongly influences L2 acquisition and processing (e.g., Lehmhöfer et al., 2008). Moreover, Ribbert and Kuiken (2010) show that subtle variability in structures that overlap in the two closely related languages can even lead to L1-attribution in German learners of Dutch, i.e. CLI from the L2 to the L1.

In this study, we examine how German learners of Dutch as an L2 process CLI-prone structures that are, in addition to this, considered grammatical norm violations in both languages. Grammatical norm violations are linguistic variants that occur frequently in informal language use despite being considered “ungrammatical” from a normative perspective (Hubers et al, 2016). Both Dutch and German feature such grammatical norm violations in comparative constructions: Native speakers sometimes use the equative particle *als* in Dutch and *wie* in German (Dutch: *Jane is sterker als Jackie*; German: *Jane ist stärker wie Jackie*; “Jane is stronger than (lit. *as*) Jackie.”), even though the use of *dan* in Dutch and *als* in German is prescribed. As can be seen from the examples above, the use of *als* in German is considered prescriptively appropriate in comparative constructions, while the Dutch cognate *als* is considered a norm violation in these contexts.

Hubers et al. (2020) show that native speakers of Dutch process grammatical norm violations in comparative structures differently when compared to grammatical and ungrammatical counterparts on a sentence matching task and in eye-tracking. Following up on these findings, we present the results from a sentence matching task in which we investigate how German L2-learners of Dutch process grammatical norm violations in comparative constructions in their two languages. By comparing learners from Germany and the Netherlands and by comparing both groups with monolingual native speakers of Dutch and German, we hope to get a deeper insight into what affects the processing of these structures in the L1 and the L2 and which role CLI plays in this.

Hubers, F., Redl, T., de Vos, H., Reinartz, L. & de Hoop, H. (2020) Processing prescriptively incorrect comparative particles: Evidence from sentence-matching and eye-tracking. *Frontiers in Psychology* 11, Art. 186.

Kellermann, E. (1995). Crosslinguistic Influence: Transfer to nowhere. *Annual Review of Applied Linguistics*, 15, 125-150.

Lehmhöfer, K., Spalek, K. & Schriefers, H. 2008. Cross-language effects of grammatical gender in bilingual word recognition and production. *Journal of Memory and Language* 59, 312-330.

Ribbert, A. & Kuiken, F. (2010). L2 induced changes in the L1 of Germans living in the Netherlands. *Bilingualism: Language and Cognition* 13 (1), 41-48.

Ringboom, H. & Jarvis, S. (2009). The importance of cross-linguistic similarity in foreign language learning. In Long, M. & Doughty, C., *The handbook of language teaching*, pp. 106-118. New York: Blackwell.

De semantisch-pragmatische functie van “vriend” in vroegmodern Nederlands, Duits en Engels

André Kött & Ulrike Vogl (Universiteit Gent)

De vroegmoderne maatschappij was hiërarchisch gelaagd. Dit is ook herkenbaar in de vroegmoderne taal. We vinden in vroegmoderne teksten een grote verscheidenheid van vormen om elkaar aan te spreken – bijvoorbeeld met “mijn heere” of “meester”, met een beroepsnaam (“keldermeester”), een verwantschapsterm (“neve”) of door iemand “vriend” of “lief” te noemen.

In deze presentatie focussen we op Nederlands *vriendt*, Engels *frinde* en Duits *freundt*, in meertalige gespreksboeken uit de zestiende en zeventiende eeuw. Deze dienden om vreemde talen te leren. Ze bevatten meertalige modeldialogen zoals gesprekken tijdens familie-etentjes of tussen schuldenaar en schuldeiser. Gespreksboeken zijn geschikt om aanspreekvormen te onderzoeken omdat ze (1) (geïntendeerde) gesproken taal representeren (Van der Sijs 2004) en (2) door een waaier aan situaties en relaties tussen sprekers onderzoek mogelijk maken naar zowel sociale als situationele variatie.

Specifiek focussen we op de “Colloquia, et dictionariolum” (Noël de Berlaimont) die in 1530 verschenen als tweetalige editie Frans-Nederlands. De *Colloquia* werden gaandeweg herdrukt en uitgebreid met nieuwe dialogen en talen, o.a. Latijn, Spaans, Engels, Duits, Italiaans en Portugees (Bouzouita & Vogl 2020). Als uitgangspunt dient een zeventalige editie van 1586 (geprint in Antwerpen): We categoriseren de functies van *vriend*, *frinde* en *freundt* volgens de typologie van Ameka (2006) resp. Poggi (2009). Zo wordt “vriend” gebruikt om aandacht te trekken (conatieve functie, Ameka 2006) zoals in “vrient, wat wildy coopen?”. Bovendien analyseren we de voorkomens van *vriend*, *frinde* en *freundt* vanuit het perspectief van de beleefdheidstheorie (Brown en Levinson). In het voorbeeld “Grooten danck: mijn vrient, als ghy te doen hebt van eenich dinck, comet tot my, ick sal v gheuen goeden coop?” maakt het gebruik van *vriend* deel uit van een positieve beleefdheidsstrategie. We zullen daarbij ook situationele en sprekersgerelateerde verschillen in kaart brengen: in Engelse vroegmoderne brieven werd “friend” vooral tussen (verre) bekenden gebruikt (Nevala 2004). We onderzoeken bovendien verschillen tussen de drie talen: opvallend is bijvoorbeeld de Duitse vorm “freudin” tussen een gast van een herberg en een kamermeid waar in het Nederlands “lief” voorkomt en in het Engels “shee freend”. Tenslotte vergelijken we Duitse en Engelse versies van de *Colloquia* met latere edities die buiten de Lage Landen werden geprint om na te gaan of lokale drukkers aanspreekvormen veranderden. Voor het Engels gebruiken we o.a. edities van 1591 en 1639 (Londen), voor het Duits een editie uit 1595 (Keulen).

We hopen zo inzicht te verkrijgen in de semantisch-pragmatische functie van de aanspreekvorm “vriend” in de drie talen. Daarnaast zal onze analyse verdere inzichten leveren in (beleefde) interactiepatronen in vroegmoderne talen.

- Ameka, F. (2006). Interjections. In: Jan-Ola Östman & Jef Verschueren (red.): Handbook of pragmatics. Amsterdam: Benjamins, 743–746.
- Bouzouita, M., & Vogl, U. (2020). Meertaligheid en onderwijs van moderne talen in de 16de eeuw: het gebruik van het partikel hola als voorbeeld voor taalcontact in de Colloquia, et dictionariolum. *Taal en Tongval*, 71(2), 105-135.
- Brown, P. & S. C. Levinson (1987). *Politeness: Some universals in language usage*. Cambridge: Cambridge university press.
- Nevala, M. (2004). Accessing politeness axes: Forms of address and terms of reference in early English correspondence. *Journal of pragmatics*, 36(12), 2125-2160.
- Sijs, N. (2004). Berlaimont, N. van. In: Karina van Dalen-Oskam, Ingrid Biesheuvel, Wim van Anrooij & Jan Noordegraaf (red.): Bio- en bibliografisch lexicon van de neerlandistiek.

Regularization in Frisian and Dutch 3SG PRS: *Zij wilt* and *Sy wol*

Anne Merkuur (Fryske Akademy, Leeuwarden)

In this paper we investigate the regularization of the 3SG PRS of the Dutch modal verb *willen* ‘to want’ and explore the validity of several possible explanations for this development by comparing it to developments in Frisian.

As some of the other Dutch modal verbs, *willen* exhibits the irregularity that it lacks a regular suffix *-t* on the 3SG PRS (Haeseryn et al. 1997). Currently, however, some speakers seem to regularize this 3SG PRS of *willen* into *hij/zij wilt* (Bennis, 2021). In several ways, this could be a case of paradigm internal levelling: It could be the finalization of the process of complete regularization of *willen*, which already has a regular past tense next to its strong past tense. Another, possibly complementary, paradigm internal hypothesis suggested by Bennis (2021) is that there could be a pressure towards creating uniformity in the present tense paradigm; something that is also happening to modal verbs *kunnen* and *zullen* (Bennis & MacLean, 2006; Postma, 1993).

However, since there are no data at hand as to what individuals’ paradigms of the verb *willen* actually look like, these hypotheses cannot be substantiated. Therefore, in this study we elicit individual participants’ past and present tense paradigms of *willen* with the aid of a filling in the gaps questionnaire.

In addition, this paper tries and complicate the matter by also eliciting and analysing paradigms of Frisian verbs and comparing them to the Dutch results. Frisian makes for an interesting parallel, for a few reasons. First, although the paradigm of the Frisian verb *wolle* shows the same irregular 3SG PRS as Dutch *willen*, it has not been reported that the 3SG PRS of Frisian *wolle* is changing from *wol* to *wolt*.

	Person/Nr	bakke (‘to bake’)	wolle (‘to want’)
PRS	1SG	bak	wol
	2SG	bak-st	wol-st
	3SG	bak-t	wol *wol-t
	PL	bak-e	wol-e
PST	1SG	bak-te	woe
	PL	bak-test	woe-den / woe-ne(n)
	PTCP	bak-te	wol-d / wol-en

Table 1: Paradigms of *bakke* and *wolle*

Secondly, the (non-modal) Frisian verb *kenne* (Dutch *kennen*, Eng ‘to know’) does seem to exhibit the same change as Dutch *willen*, as the 3SG PRS *ken* is said to be replaced by *ken-t*. Contrary to this, however, it has not been reported that this happens to the phonologically and morphologically very similar modal verb *kinne* (‘to can, be able to’). Investigating these contrastive developments in the Frisian paradigms and comparing them to the developments of Dutch *willen* sheds more light on the levelling hypotheses and the nature of the change from *wil* to *wilt*.

Bennis, H., & MacLean, A. (2006). Variation in verbal inflection in Dutch dialects. *Morphology*, 16(2), 291-312.
 Bennis, H. (2021). De strijd tussen jij wil en hij wilt. In *Wat gebeurt er in het Nederlands?: Over taal, frequentie en variatie* (pp. 76-71). Sterck & De Vreese.
 Haeseryn, W. J. M., Romijn, K., Geerts, G., Rooij, J. D., & Van den Toorn, M. C. (1997). *Algemene Nederlandse spraakkunst*. Groningen: Martinus Nijhoff.
 Postma, G. (1993). Jij kan en jij heb, Over structuurbehoud van analogische taalveranderingen. *TABU*, 23, 115–129.

Gender fair language strategies in English, Dutch and German (with a focus on Dutch and German)

Tanja Mortelmans (Universiteit Antwerpen)

To speak in a gender fair way requires different strategies in English, Dutch and German. Due to the lack of a nominal gender system in English, personal nouns such as *president* or *neighbour* can be used in a 'neutral' way, i.e. they can refer to both male and female representatives of the designated category (cf. *The president is pregnant*). On the other side of the gender spectrum, we find German with its threefold nominal gender system (masculine-feminine-neutral), whereby a direct gender-sex connection is said to hold – with personal nouns – between grammatically feminine nouns and female reference (*die Frau* 'the woman') and between grammatically masculine nouns and male reference (*der Mann* 'the man') (Kotthoff & Nübling 2018: 74). This intimate connection between gender and sex is the main reason why a singular masculine noun like *Nachbar* 'neighbour' is avoided in German when one wants to 'generically' refer to both male or female neighbours, especially in contexts of direct address (*Dear neighbour!* vs. *Lieber Nachbar!*; better alternatives in German are *Liebe Nachbarin*, *lieber Nachbar* ("splitting") or a plural use of the noun: *Liebe Nachbarn*). In Dutch, the nominal gender system does not formally distinguish between masculine and feminine gender anymore (*de lieve man/vrouw* vs. *het lief kind*); it has evolved from an older threefold into a twofold gender classification (common vs. neutral) (Audring 2010). Regarding the possible 'neutral' use of personal nouns, Dutch occupies a middle position, as it features both 'neutral' nouns like *de buur* 'the neighbour' or *de leerkracht* ('the teacher'), like in English, and paired "gendered" nouns (*buurman/buurvrouw* 'male neighbour/female neighbour'; *leraar/lerares* 'teacher-female teacher'), like in German, whereby it should be remarked that the generic potential of the 'male' pole of the pair (*leraar* 'teacher', *lezer* 'reader', *roker* 'smoker') is more outspoken in Dutch than in German (De Backer & De Cuypere 2012), that is, some 'male' nouns ('roker' in (1)) can also be used in contexts in which the referent is clearly female:

- (1) DUT *Zij is **kettingrookster/kettingroker**.*
GER *Sie ist **Kettenraucherin** / ? **Kettenraucher***
 ',She is a chain smoker'

In contexts of direct address, gender is highly salient, which is the main reason why speakers of German (and to a lesser extent Dutch) prefer gendered forms in this context, especially if they want to explicitly address female hearers or readers (as in *Liebe Leserin/Beste lezeres* 'dear female reader', to address the reader of a women's magazine). In my talk, I want to concentrate on (German and Dutch) personal nouns in **predicative** contexts, as in example (1), in which the nouns have a reduced referentiality so that gender is a less relevant category (Kotthoff & Nübling 2018: 93). More in particular, I will look at personal nouns after *als* 'as' (as in *een rol als / eine Rolle als* 'a role as'; *een job als/ein Job als* 'a job as' / *een toekomst als/eine Zukunft als* 'a future as'), whereby especially in Dutch, variation can be expected regarding the use of neutral vs. gendered nouns.

The analysis will be corpus-based; for German, I will use the DeReKo-corpus, for Dutch the corpus 'Hedendaags Nederlands'. Main aim of the talk is to arrive at a better understanding of the actual use of personal nouns in predicative contexts and of the factors which influence possible variation (e.g. the personal noun itself, prestige of the described role, self reference or other reference, regional variation, progressive or more conservative text source). On a final note, I will consider how these observations may be used as a basis to formulate 'realistic' gender fair strategies in Dutch and German.

- Audring Jenny (2010): Deflexion und pronominales Genus. In: Nübling D., Dammel A., Kürschner S. (eds.), *Kontrastive germanistische Linguistik*. vol II. Hildesheim: Georg Olms Verlag, 693-717.
- De Backer, Maarten & Ludovic De Cuypere (2012): The interpretation of masculine personal nouns in German and Dutch: a comparative experimental study. *Language Sciences* 34, 253-268.
- Kotthoff, Helga, Damaris Nübling & Claudia Schmidt (2018). *Genderlinguistik. Eine Einführung in Sprache, Gespräch und Geschlecht*. Tübingen: Narr.

Prosodic typological differences in West Germanic

Roland Noske (Université de Lille)

In dialects of Germanic one notices phonological differences that are connected with prosodic organisation. One example is syllabification across word and morpheme boundaries. Compare:

onteigenen/enteignen 'to expropriate'

o[nt.ʔɛɪ]genen (*Dutch of the Netherlands*), e[nt.ʔaɪ]gɛnɛn (*Standard German*) vs.

o[n.tɛɪ]genen (*Belgian Dutch*), e[nt.aɪ]gɛnɛn (*Swiss German*) (' = syllable boundary)

While in Dutch of the Netherlands and Standard German the final *t* of the prefix *ont-/ent-* is retained in first syllable and a glottal is inserted into the onset of the second syllable, in Belgian Dutch and Swiss German *t* is resyllabified into the second syllable. This difference can be related to the typology of syllable languages (SLs) vs. word languages (WLs) as proposed by Auer (1989, 1993).

In a SL, the central category of prosodic organization is the syllable, while in a WL, it is the phonological word. In a SL (e.g. Spanish), ease of pronunciation takes precedence over recognisability of the word and of morphological structure. As a consequence, syllable structure tends to be optimized and regularized. In a WL (e.g. Standard German), by contrast, the phonological word stands out. In such a language, morphology can lead to complex and irregular syllable structure, but the phonological word is clearly discernible by, e.g., heavy word stress and boundary signals.

The typology is scalar, so every language is located somewhere on the SL-WL scale. Nübling & Schambke (2004) show that Standard German, Danish, Standard Northern Dutch and English can be situated more towards the WL end of the scale, while Southern Alemannic, Afrikaans, Swedish and Norwegian are more towards the SL end, with Luxemburgish being in the middle.

In the course of time, languages can drift from one prosodic type of language to the other. For instance, the evolution from Old High German (OHG) to Modern High German is one from a clear SL to a WL (Szczepaniak 2007).

Here, I will show that while Old Dutch, like OHG, was a SL, Present Day Dutch of the Netherlands has gone further into the direction of a WL than Belgian Dutch has. This is illustrated by a number of differences between the two variants: (i) differences in syllabification, induced by morphological structure, (ii) productivity (NL) versus non-productivity (BE) of vowel reduction, (iii) diphthongization of medial long vowels in NL Dutch but not in BE Dutch, (iv) the historical development of apocope, (v) multiple syllable induced vowel and consonant deletions, cliticizations, in colloquial BE Dutch, much more frequent than in NL Dutch.

Auer, Peter. 1993. Is a rhythm-based typology possible?, University of Konstanz.

- . 2001. "Silben- und akzentzählende Sprachen". In: Haspelmath, Martin et al. (eds.). *Language Typology and Language Universals*. Berlin: De Gruyter, 1391-9.
- Noske, Roland. 2005. "A prosodic contrast between Northern and Southern Dutch: a result of a Flemish-French sprachbund". In: Broekhuis Hans, Riny Huybrechts, Ursula Kleinhenz & Jan Koster (eds.), *Organizing grammar*. Berlin: De Gruyter, 474-82.
- . 2007. "Schwa on the border between Dutch and French. Two refutations of assumptions about the histories of Dutch and French." *Proceedings JEL'2007 Schwa(s), 5th Nantes Linguistic Meeting*, 61-8.
- Nübling, Damaris & Renate Schrambke. 2004. "Silben- versus akzentsprachliche Züge in germanischen Sprachen und im Alemannischen". In: Glaser, Elvira, Peter Ott & Rudolf Schwarzenbach (Hrsg.), *Alemannisch im Sprachvergleich. Beiträge zur 14. Arbeitstagung für alemannische Dialektologie in Männedorf (Zürich) vom 16.-18.9.2002*. Stuttgart: Franz Steiner, 280-320.
- Nübling, Damaris, Antje Dammel, Janet Duke & Renata Szczepaniak. 2017. *Historische Sprachwissenschaft des Deutschen. Eine Einführung in die Prinzipien des Sprachwandels*. 5., aktualisierte Auflage. Tübingen: Narr-Francke-Attempo.
- Stroop, Jan. 1989. *Poldernederlands. Waardoor het ABN verdwijnt*. Amsterdam: Bert Bakker.
- Szczepaniak, Renata. 2007. *Der phonologisch-typologische Wandel des Deutschen von einer Silben- zu einer Wortsprache*. Berlin: De Gruyter.
- van Reenen, Pieter & Maaïke Mulder. 2003. "Linguistic Interpretation of Spelling Variation and Spelling Conventions on the Basis of Charters in Middle Dutch and Old French: Methodological Aspects and Three Illustrations." In: Goyens, Michèle & Werner Verbeke (eds.), *The Dawn of the Written Vernacular in Western Europe*. Leuven: Leuven University Press, 179-99.

Reversed crosslinguistic transfer of masculine generics in Dutch/German Bilinguals

Joanna Porkert (Rijksuniversiteit Groningen)

The usage of masculine generics (i.e., the gender-neutral usage of personal nouns in masculine form) is a topical subject as they reduce the presence of female referents in language. A survey study by De Backer and De Cuypere (2012) demonstrated that even related languages can show differences in how masculine occupational and non-occupational personal nouns (e.g., *the teacher* or *the reader*) are interpreted. German native speakers rated these words as referring only to male persons, while Dutch native speakers rated them as including referents from both sexes.

The aim of the current study was to confirm the findings by De Backer and De Cuypere (2012) with an on-line method and, furthermore, to investigate whether there is a crosslinguistic transfer from the second language (L2) to the first language (L1) in Dutch learners of German and in German learners of Dutch with different proficiency levels.

Therefore, a self-paced reading task in Dutch and in German was performed. The sentences in this study had a gender-neutral occupational or a non-occupational noun in masculine form as head and a personal pronoun (*he*, *she*, or *they*) as anaphor referring to the noun. To date, 103 subjects were tested in person and virtually in their L1 while living in the country of their L1. The participants were subdivided in four main groups: Dutch learners of German (n = 33), German learners of Dutch (n = 40), and two L1 control groups (n = 15 each). Furthermore, the L2 learners were subdivided into a low proficiency (German n = 14; Dutch n = 8), an intermediate proficiency (German n = 14; Dutch n = 15), and a high proficiency group (German n = 12; Dutch n = 10).

The preliminary results indicate that German L1 speakers prefer a gendered interpretation of masculine nouns, while for Dutch L1 speakers, there was no significant difference between the feminine and the other conditions. Furthermore, the data suggests that learners with a low or a high proficiency of both L2 learner groups experience a reversed transfer while reading sentences in their L1. This U-shaped pattern of transfer is in line with findings of a study by Athanasopoulos et al. (2015) on motion event cognition in L1 English learners of German. The findings suggest that language-specific gender typology is subject to a reversed crosslinguistic transfer which impacts the language processing in the L1, and that this transfer appears to be U-shaped.

Athanasopoulos, P., Damjanovic, L., Burnand, J., & Bylund, E. (2015). Learning to Think in a Second Language: Effects of Proficiency and Length of Exposure in English Learners of German. *The Modern Language Journal*, 99(S1), 138-153. doi:10.1111/j.1540-4781.2015.12183.x

De Backer, M., & De Cuypere, L. (2012). The Interpretation of Masculine Personal Nouns in German and Dutch: A Comparative Experimental Study. *Language Sciences*, 34(3), 253-268. doi:10.1016/j.langsci.2011.10.001

The layered complexity of the Germanic sandwich

Esther Ruigendijk (Carl von Ossietzky Universität Oldenburg) & Matthias Hüning (Freie Universität Berlin)

In this presentation, we discuss the assumption in language change studies that languages often change in a certain direction, specifically, from more to less complex. Nübling & Kempf (2020), for instance, in their excellent overview of grammaticalization in Germanic languages, present a scale of morphological complexity, and arrange the Germanic languages on it. English and Afrikaans are less complex, more innovative and deflecting than Dutch, which is again less complex, more deflecting than German. A perfect depiction of the Germanic Sandwich.

The intriguing question, for us, is: how can we define complexity, and hence, what can be seen as a reduction of complexity?

We will discuss this using the example of case morphology and deflection. The three languages went through similar language change processes that are most advanced in English and least in German: in English the case system has been completely dismantled, in Dutch there are still a few rests, and in German most case morphology is retained. This is perfectly in line with Sapir's „drifts of major importance“ in Indo-European languages, namely the dismantling of the case system, and the tendency towards a fixed word order in the sentence.

Hawkins (2014) argues that complexity can be measured for a certain domain, but, that “we do not yet have a method of assessing the simplicity or complexity of a whole construction, let alone of a whole grammar”. He argues that complexity needs to be related to efficiency of communication. Sometimes there may be a trade-off between complexity and efficiency, a more complex feature may be more efficient (e.g., more complex case marking helps access argument structure identification.)

To illustrate this complexity problem, we present data from a question production task with Dutch and German adults, and German children eliciting agent- and patient-first questions (see Fig 1 for a patient-first question). We used DPs with ambiguous (Dutch, German) and unambiguous (German) case morphology. Results show that for patient-first questions, in both languages passive questions like “Welche Ente wird von den Mäusen gewaschen?” were preferred. However, German

adults and children realize more object questions like “Welche Ente waschen die Mäuse?” than Dutch adults and do so more often when clear case morphology is present. This raises the question: what is more complex, what is more efficient? Overt case morphology or a passive question?

We will use this small case study to illustrate some of the big issues related to the sandwich idea. Specifically, we will take a critical look at the concept of linguistic complexity, and question the role of this factor in language change processes. In doing so, we hope to contribute to a better understanding of the sandwich structure.

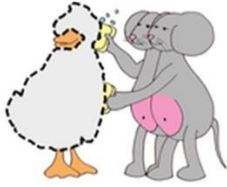
Introduction	Question elicitation
	
<p><i>Hier siehst du eine braune Ente, eine gelbe Ente und zwei Mäuse.</i> ‘Here you see a brown duck, a yellow duck and two mice’</p>	<p><i>Hier geht es ums waschen. Stell mir die richtige Frage und ich zeige dir die Antwort.</i> ‘Here you see washing. Ask me the right question and I’ll show you the answer.’</p>

Figure 1. target-like responses: object question *Welche Ente waschen die Mäuse?* or passive question *Welche Ente wird von den Mäusen gewaschen?*

Hawkins, J. A. (2014). *Cross-linguistic variation and efficiency*. OUP.

Nübling, D. & L. Kempf (2020). Grammaticalization in the Germanic languages. In: Bisang & Malchukov (eds.), *Grammaticalization Scenarios from Europe and Asia*, 105–164. De Gruyter.

Langeafstandsvragen in L1 en L3 Nederlands

Ankelien Schippers & Andreas Hiemstra (Carl von Ossietzky Universität Oldenburg)

Nederlands, Duits en Engels verschillen in de manier waarop ze langeafstandsvragen vormen. Dit zijn vraagzinnen met één of meerdere inbeddingen, waarbij een vraagwoord uit een bovengeschikte deelzin correspondeert met een lege argumentspositie in een lagergelegen deelzin (zoals: [Wie denk je [dat ik __ gezien heb?]], waarbij __ de thematische positie van *wie* weergeeft).

In het Engels kan de bijzin in deze gevallen ingeleid worden door het voegwoord *that*, tenzij het vraagwoord een subject is (dan moet *that* worden weggelaten, het zogenaamde *that-trace* effect). In het Duits zijn langeafstandsvragen met het voegwoord *dass* marginaal. Voor zover sprekers ze accepteren is er wel een verschil in acceptabiliteit tussen subject- en objectvragen, waarbij de laatsten acceptabeler zijn. Er bestaat daarentegen een voorkeur om de bijzin in te leiden met het eigenlijke vraagwoord, en de hoger gelegen deelzin met een “dummy” vraagwoord *was* (voorbeeld: *Was meinst*

du, wen ich gesehen habe?). Deze constructie staat bekend als partiële w-verplaatsing en komt in het Engels helemaal niet voor. In het Nederlands komt deze constructie voor in informeel taalgebruik en dialecten, maar in het Standaardnederlands is er een voorkeur voor langeafstandsvragen met een voegwoord, zonder duidelijke subject/objectasymmetrie.

In ons onderzoek richtten wij ons op de vraag of L3 sprekers van het Nederlands transfer uit de L1 of L2 laten zien. We testten 15 Duitse moedertaalsprekers met Engels als L2 en Nederlands als L3 en vergeleken die met 9 Nederlandse moedertaalsprekers. We legden hun langeafstands- en partiële w- vragen voor als in (1) en (2), respectievelijk.

- (1) [Wie denk je [dat de fotografen kende/kenden]]?
- (2) [Wat denk je [wie de fotografen kende/kenden]]?

Het zinsfinale werkwoord congrueerde ofwel met het vraagwoord, ofwel met het ingebedde werkwoord, resulterend in respectievelijk een subjectvraag of objectvraag (in totaal waren er dus 4 condities). De zinnen werden aangeboden middels de *self-paced reading* methode en na iedere zin moesten proefpersonen binnen 2 seconden antwoorden of de vraagzin grammaticaal was of niet.

De resultaten laten zien dat de Duitsers partiële w-verplaatsing grammaticaler beoordeelden dan langeafstandsverplaatsing terwijl dit voor de Nederlandse moedertaalsprekers omgekeerd was. Dit patroon suggereert dat er transfer was uit de L1 (Duits) en niet zozeer uit de L2 (Engels). Duitse moedertaalsprekers hadden een subject/objectasymmetrie voor langeafstandsvragen maar niet voor partiële vraagwoorden, wat past bij transfer uit de L1 maar eventueel ook uit de L2. Bijzonder interessant was echter dat de Nederlandse groep deze asymmetrie voor langeafstandsvragen ook liet zien, omdat dit in eerdere grammaticaliteitstesten nog niet is aangetoond. Wij schrijven dit toe aan de sensitiviteit van onze experimentele taak. Leestijden op het zinsfinale werkwoord laten langere leestijden voor subjectvragen dan objectvragen zien. Dit wijst erop dat er sprake was van een *gardenpath* effect, waarbij het ingebedde argument in eerste instantie als het lokale subject wordt geïnterpreteerd: de deelnemers leken dus een objectlezing van het vraagwoord te prefereren. Momenteel verzamelen we ook nog data van L3 sprekers van het Nederlands met Duits als L2 en Engels als L1 – we hopen deze data in onze presentatie te kunnen verwerken.

Welke vraagzin denk jij dat acceptabel is? Over de acceptabiliteit van langeafstandsvraagzinnen en de rol van casusmarkering

Ankeliën Schippers & Esther Ruigendijk (Carl von Ossietzky Universität Oldenburg)

Onderstaande tabel laat zien dat het Engels, Duits en Nederlands verschillen in de acceptabiliteit van langeafstandsvragen met *that/dass/dat*. Langeafstandsvragen zijn vraagzinnen met een lege argumentspositie in een ondergeschikte zin (aangegeven met) die thematisch gerelateerd is aan een vraagwoord in een bovengeschikte zin (onderstreept):

Taal	Langeafstandssubjectvragen	Langeafstandsobjectvragen
Engels	* <u>Who</u> do you think that <u> </u> saw the man?	<u>Who</u> do you think that the man saw <u> </u> ?
Duits	?? <u>Wer</u> meinst du, dass <u> </u> den Mann sah?	? <u>Wen</u> meinst du, dass der Mann <u> </u> sah?
Nederlands	<u>Wie</u> denk je dat <u> </u> de man zag?	<u>Wie</u> denk je dat de man <u> </u> zag?

In het Engels zijn langeafstandssubjectvragen met *that* ongrammaticaal, maar langeafstands-objectvragen niet, in het Duits zijn alle langeafstandsvragen marginaal, maar zijn subjectvragen minder acceptabel dan objectvragen, terwijl langeafstandsvragen in het Nederlands volkomen acceptabel zijn zonder duidelijke asymmetrie. Voor de relatieve onacceptabiliteit van langeafstandssubjectvragen met een voegwoord (in het Engels bekend als *that*-trace effect) is tot dusver geen bevredigende verklaring gegeven. Bijzonder problematisch is daarbij ook de taalvariatie die hierboven is beschreven.

In onze presentatie zullen we focussen op subject/objectasymmetrieën. Een mogelijk verklaring voor de verschillende asymmetrieën in de drie talen is dat ze verschillen in hoe ze het onderscheid tussen een subject en objectvraagzin markeren. In het Engels is dat door middel van woordvolgorde: subjectvragen hebben een preverbale lege argumentsplek in de ingebedde zin en objectvragen een postverbale. In het Duits en Nederlands (SOV-talen) geeft de woordvolgorde in dit geval niets weg en moet het verschil worden afgeleid door morfosyntaxis (casusmarkering, werkwoordcongruentie) of semantische/contextuele aanwijzingen. Een belangrijk verschil tussen het Nederlands en Duits is hierbij dat het Duits beschikt over relatief rijke casusmarkering maar het Nederlands niet. De Nederlandse zinnen uit de tabel hierboven zijn zonder context volkomen ambigu tussen een subject en objectlezing (let wel: ook zonder ambiguïteit is er geen duidelijke subject/objectasymmetrie in het Nederlands). Hieruit volgt dat het Engels het contrast tussen subject- en objectlangeafstandsvragen het sterkst markeert (d.m.v. woordvolgorde), het Nederlands het zwakst (niet door woordvolgorde, niet door casus) terwijl het Duits een tussenpositie inneemt (niet door woordvolgorde, wel door casus). Om de rol van casus nader te onderzoeken voerden we experimenten in het Duits uit waarbij deelnemers langeafstandssubject- en objectvragen moesten lezen en beoordelen op grammaticaliteit. Ook werd getest of deelnemers de vraag als een subject- of objectvraag interpreteerden. We manipuleerden de casusmarkering op het vraagwoord en het ingebedde argument: dat was ofwel niet-ambigu (met masculiene naamwoorden) ofwel ambigu (met feminiene naamwoorden). Eén van de argumenten droeg altijd niet-ambigue casusmarkering zodat de zinnen nooit globaal ambigu waren. De resultaten laten zien dat ambigue casusmarkering op het ingebedde argument het grootste effect heeft op de interpretatie: langeafstandssubjectvragen werden dan zeer frequent als objectvragen geïnterpreteerd. De grammaticaliteitsoordelen van deze langeafstandssubjectvragen zijn in deze gevallen ook hoger dan bij zinnen zonder lokale ambiguïteiten. Eerste statistische modellering van de data suggereert echter dat de begripsscores slechts een beperkte rol spelen bij het verklaren van de variatie in grammaticaliteitsoordelen. We bespreken implicaties voor het Nederlands en de bredere theorievorming.

A contrastive approach to grammatical uncertainties in contemporary Germanic languages

Thomas Strobel (Goethe-Universität Frankfurt am Main)

Unquestionably (or: undoubtedly), every competent speaker has already come to doubt with respect to the question of which form is correct and should be used (in the standard language) when faced with two or more formally almost identical competing variants of words, word forms or sentence and phrase structure (e.g. Ge. *ist/hat geschwommen* 'is/has swum', Du. *gebruikelijker(e)/meer gebruikelijke* 'more common', Sw. *containers/containrar* 'containers'). Such linguistic uncertainties or cases of doubt (cf. i.a. Klein 2003, 2018; Strobel 2018; Müller & Szczepaniak 2017; Schmitt,

Szczepaniak & Vieregge 2019 as well as the useful collection of data in Duden vol. 9, taaladvies.net, *Språkriktighetsboken* etc.) systematically occur also in native speakers and they do not have to coincide with the difficulties of second language learners.

In present-day German, most grammatical uncertainties occur in the domain of inflection (weak masculines, genitive allomorphy, plural formation, adjectival inflection, changes in verbal inflection, choice of the perfect auxiliary) and word formation (linking elements in compounds, separability of complex verbs). As to the syntax, there are often doubts in connection with case government (case variation with prepositions, partitive genitive vs. apposition) and agreement (especially due to coordination).

The aim of this talk is to present a contrastive approach to morphological and syntactic uncertainties in contemporary Germanic languages (mostly German, Dutch, and Swedish) in order to get to a broader and more fine-grained typology of grammatical instabilities and their causes. As will be discussed, most doubts of competent speakers – a problem also for general linguistic theory – can be attributed to processes of language change in progress, to language or language variety contact, to gaps and rule conflicts in the grammar of every language or, finally, to psycholinguistic conditions of language processing. Our main concerns will be the issues of which (kinds of) common or different critical areas there are within Germanic (and, on the other hand, in which areas there are no doubts), which of the established (cross-linguistically valid) explanatory approaches can be applied to which phenomena and, ultimately, the question if the new data reveals further lines of explanation for the empirically observable (standard) variation.

Klein, Wolf Peter (2003): Sprachliche Zweifelsfälle als linguistischer Gegenstand. Zur Einführung in ein vergessenes Thema der Sprachwissenschaft. In: *Linguistik online* 16/4, 5–33.

Klein, Wolf Peter (2018): *Sprachliche Zweifelsfälle im Deutschen. Theorie, Praxis, Geschichte*. Berlin/Boston.

Schmitt, Eleonore, Renata Szczepaniak & Annika Vieregge (eds.) (2019): *Sprachliche Zweifelsfälle. Definition, Erforschung, Implementierung*. Hildesheim/Zürich/New York.

Strobel, Thomas (2018): "Mit dem Wissen wächst der Zweifel" – Was uns grammatische Zweifelsfälle über unser Sprachwissen verraten. In: *Forschung Frankfurt – Das Wissenschaftsmagazin der Goethe-Universität* 2.2018. https://www.uni-frankfurt.de/73557408/Thomas-Strobel---Grammatische-Zweifelsfa_1le.pdf.

Müller, Astrid & Renata Szczepaniak (eds.) (2017): *Grammatische Zweifelsfälle*. *Praxis Deutsch – Zeitschrift für den Deutschunterricht* 264.

Enige observaties over onbepaalde voornaamwoorden in het Duits, het Nederlands en het Engels

Ton van der Wouden (Meertens Instituut, Amsterdam)

Zoals zo veel talen (cf. Haspelmath 1997) hebben de sandwich-talen Duits, Nederlands en Engels verschillende series onbepaalde voornaamwoorden (of hoe men ze maar wil noemen – er is veel terminologische variatie). Eén van die series is gebaseerd op een cognaat van *enige*:

- *Enige observaties/enigermate/enigszins*
- *Einige Observationen/einigermassen*
- *Any observations?/anybody/anyone*

Alleen in het Engels zijn formaties van dit type negatief-polair: ze kunnen alleen voorkomen met negatie, in vragen en nog zo wat omgevingen: *any observations* is ongrammaticaal zonder vraagteken c.q. vraagintonatie. Als het om *any/enige/einige* gaat, gedragen het Duits en het Nederlands zich dus op (ongeveer) dezelfde manier, en is het Engels anders.

Traditioneel wordt de distributie van *any* gerelateerd aan die van *some* – die overigens niet helemaal complementair is. Het Nederlands heeft eveneens een onbepaald voornaamwoord dat cognaat is met *some*, namelijk *sommige* (vergelijk ook *soms* en archaisch *somtjids*), maar het moderne Duits heeft zo iets niet. Hier ligt de waterscheiding dus tussen Engels en Nederlands aan de ene kant, en Duits aan de andere.

In onze lezing gaan we preciezer naar de distributie van deze en andere onbepaalde voornaamwoorden kijken vanuit het perspectief van Van Haeringen (1956). De sandwich-gedachte voorspelt dat we geen gevallen zullen vinden waarin de perifere talen Duits en Engels één patroon laten zien, en de taal in het midden, het Nederlands, een ander. Zo'n patroon past ook niet in de algemenere gedachte van Duits en Frans als de centrale talen van het "Standard Average European". We zullen zien of die voorspelling uitkomt. En als we tijd overhebben, maken we een uitstapje naar het Afrikaans, waar onbepaalde voornaamwoorden op basis van *enige* een distributie hebben die als twee druppels lijkt op die van Engels *any* – waarschijnlijk als gevolg van intensief taalcontact.

Dwight Bolinger (1977). *Any and some*. In *Meaning and Form*. London: Longman.

Hans Broekhuis *Modern Grammar of Dutch* via www.taalportaal.org.

Duden (1998) *Die Grammatik* 6. neu bearb. Auflage.

Lutz Gunkel, Adriano Murelli, Susan Schlotthauer, Bernd Wiese and Gisela Zifonun (2017). *Grammatik des Deutschen im europäischen Vergleich*. Band 1: Das Nominal. De Gruyter.

C.B. van Haeringen (1956). *Nederlands tussen Duits en Engels*. Servire.

Walter Haeseryn et al. (1997). *Algemene Nederlandse Spraakkunst* via <https://e-ans.ivdnt.org/>.

Martin Haspelmath (1997). *Indefinite Pronouns*. Oxford University Press.

Martin Haspelmath (2001). The European linguistic area: Standard Average European. In *Language Typology and Language Universals*. De Gruyter.

Jack Hoeksema (2010). Dutch ENIG: from nonveridicality to downward entailment. *Natural Language and Linguistic Theory* 28, 837-859.

Rodney Huddleston and Geoffrey K. Pullum (2002). *The Cambridge Grammar of the English Language*. Cambridge University Press.

James D. McCawley (1988). *The syntactic phenomena of English*. University of Chicago Press.

Pieter A.M. Seuren (1976). Echo, een studie in negatie. In *Lijnen van taaltheoretisch onderzoek. Een bundel oorspronkelijke stukken aangeboden aan prof. dr. Henk Schultink*. Tjeenk Willink.

Ton van der Wouden (2021). Afrikaans between Dutch and English? Afrikaans *enig* indefinites. Paper presented at Afrikaans Grammar Workshop 3, 30 september 2021, Amsterdam.

Be-tween English be-sleep, Afrikaans be-slaap, Dutch be-slapen, and German be-schlafen

Gerhard B van Huyssteen (Noordwes-Universiteit, Potchefstroom)

It would be safe to say that most of the research that has been done in the field of swearing – whether in linguistics, computer science, psychology, or neurophysiology – involved Germanic languages. These include Afrikaans, Danish, Dutch, English, German, Norwegian, and Swedish (see Beers Fägersten and

Stapleton, 2017 for some recent examples). Surprisingly, very limited – if any – comparative research have been done on the Germanic languages, except for a few comparisons of national varieties of particular languages (e.g. Dewaele, 2015; Zenner, Ruetten and Devriendt, 2017). This paper will explore a few possibilities in this niche field of swearing research in comparative Germanic linguistics.

For instance, the set of words in Table 2 already opens up various interesting possibilities to investigate. For instance, all four languages have a euphemistic construction $[be \cdot [a]_{V.INTR}]_{V.TR}$ where $[a] \Leftrightarrow$ [TO SLEEP], but in all four languages this construction seems to be archaic, if not obsolete, as can be observed from corpus data. Also, all four languages have a dysphemistic equivalent possibly related to the Proto-Germanic etymon **fukkōn* < **fug-* [TO BLOW], and Proto-Indo-European **peuk-/peuǵ-* [TO STICK; PUNCH] (Van Huyssteen, 2021). While English *fuck* and German *ficken* are still frequently used in the sense [TO HAVE SEX], this meaning is active neither in modern-day Dutch (where the verb *fokken* now means [TO BREED ANIMALS]), nor in modern-day Afrikaans (where the verb *fok* has many other senses, but is not frequently used in this sense). Even perhaps more interesting is the fact that Afrikaans is the only language of the four where a form like $[be \cdot [fok]_{V.TR}]_{V.TR}$ is used frequently.

This paper will be concerned mainly with the constructionalisation networks of $[be \cdot]$ constructions in the taboo constructions of these four languages. We will conclude with a prospectus of further research possibilities.

Table 2: Comparing Afrikaans, English, Dutch, and German

	[TO HAVE SEX]	[TO HAVE SEX] _{euphemistic}	various meanings
Afrikaans	<i>fok</i>	<i>be-slaap</i>	<i>be-fok</i> : [TO MESS UP, MESS WITH S.O./S.T.; CHEAT ON S.O.]
English	<i>fuck</i>	<i>be-sleep</i>	<i>be-fuck</i> : [TO MESS UP, MESS WITH S.O./S.T.; TREAT S.O./S.T. HARSHLY; BETRAY S.O.]
Dutch	<i>fokken</i>	<i>be-slapen</i>	–
German	<i>ficken</i>	<i>be-schlafen</i>	–

Beers Fägersten, K. and Stapleton, K. (eds.) (2017) *Advances in Swearing Research : New Languages and New Contexts*. Amsterdam: John Benjamins.

Dewaele, J.-M. (2015) 'British 'Bollocks' versus American 'Jerk': Do native British English speakers swear more – or differently – compared to American English speakers?', *Applied Linguistics Review*, 6(3).

Van Huyssteen, G. B. 'When a word is 'befok'', *Afrikaans Grammar Workshop III*, Amsterdam, The Netherlands, 29 September - 1 October.

Zenner, E., Ruetten, T. and Devriendt, E. (2017) 'The borrowability of English swearwords: An exploration of Belgian Dutch and Netherlandic Dutch tweets', in Beers Fägersten, K. and Stapleton, K. (eds.) *Advances in Swearing Research: New languages and new contexts*. Amsterdam: John Benjamins, pp. 107–136

Ze houden zich(zelf) bezig met reflexieve anaforen.

Het gebruik van zich en zichzelf door Duitstalige leerders van het Nederlands

Lotte van Koppen & Stefan Sudhoff (Universiteit Utrecht)

In het Nederlands wordt de reflexieve anafoor *zich* gebruikt bij inherent reflexieve werkwoorden zoals *schamen* en *haasten*. Bij het reflexief gebruik van niet-inherent reflexieve werkwoorden, bijv. *bewonderen* en *haten*, is alleen de complexe anafoor *zichzelf* mogelijk (Hüning, 2003; Broekhuis et al., 2015: 380), zie (1). De Duitse reflexieve anafoor *sich* vertoont op het eerste gezicht veel gelijkenissen met het Nederlandse *zich*, maar kan zowel bij inherent reflexieve werkwoorden als bij niet-inherent reflexieve werkwoorden gebruikt worden (Reuland, 2011), zie (2).

- (1) a. Hij schaamt zich/*zichzelf.
 b. Hij bewondert *zich/zichzelf in de spiegel.
- (2) a. Er schämt sich.
 b. Er bewundert sich im Spiegel.

Onze studie onderzoekt de rol van negatieve transfer (interferentie; Odlin, 1989) van het Duits naar het Nederlands bij het gebruik van reflexieve anaforen door L2-leerders van het Nederlands met Duits als L1. Eerst wordt vastgesteld of L1-sprekers van het Duits de Nederlandse anafoor *zich* in analogie met het Duitse *sich* overgeneraliseren en dus ook in gevallen gebruiken waar in het Nederlands alleen de complexe anafoor *zichzelf* mogelijk is. In een tweede stap wordt het verband tussen het voorkomen van interferentiefouten en de zelfinschatting van hun beheersing van het Nederlands door de L2-leerders onderzocht.

We presenteren resultaten van een experiment met Duitstalige L2-sprekers van het Nederlands als experimentele groep en L1-sprekers van het Nederlands als controlegroep. In een online taalproductietaak moesten beide groepen verplicht inherent reflexieve predicaten (zoals *schamen* en *haasten*), optioneel inherent reflexieve predicaten (zoals *scheren* en *aankleden*) en niet-inherent reflexieve predicaten (zoals *bewonderen* en *haten*) met *zich* of *zichzelf* aanvullen, zie (3).

- (3) a. Anne heeft haast: Ze haast z...
 b. Peter is bezig met aankleden: Hij kleedt z... aan.
 c. Willem haat de persoon die hij is: Hij haat z...

Uit de resultaten blijkt dat L1-sprekers van het Duits de anafoor *zich* in combinatie met niet-inherent reflexieve predicaten sterk overgeneraliseren, wat door negatieve transfer vanuit het Duits kan worden verklaard. De resultaten laten weliswaar ook een samenhang tussen de overgeneralisatie en de zelfinschatting van de L2-taalbeheersing zien, maar de proefpersonen overschatten – tenminste wat het gebruik van reflexieve anaforen betreft – hun taalvaardigheid van het Nederlands systematisch. Hieruit blijkt de relevantie van het onderzochte fenomeen voor het onderwijs Nederlands als vreemde of tweede taal.

Broekhuis, H., N. Corver & R. Vos. 2015. *Syntax of Dutch. Verbs and Verb Phrases. Volume 1*. Amsterdam: Amsterdam University Press.

Hüning, M. 2003. Zwischen Deutsch und Englisch: Aspekte der sprachlichen Identität des Niederländischen. In H. van Uffelen, M. E. Weissenböck & C. van Baalen (red.), *Sprache und Identität. Akten des Symposiums zum 10-jährigen Bestehen der Niederlandistik am 18. und 19. Oktober 2002 in Wien*, 143–158. Wenen: Edition Praesens.

Odlin, T. 1989. *Cross-Linguistic Influence in Language Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.

Reuland, E. 2011. Variation in Anaphoric Systems within Germanic. In E. Reuland (red.), *Anaphora and Language Design*, 267–324. Cambridge, Massachusetts: MIT Press.

A corpus-based study of adjectival intensification in West Germanic

Daniel Van Olmen (Lancaster University)

Adjectival intensification is the phenomenon of increasing or decreasing –compared with some presumed standard– the quality expressed by an adjective. *Very* in (1a) is an example of an ‘increaser’/amplifier, *fairly* one of a ‘decreaser’/downtoner. In West Germanic, the phenomenon can be achieved through such adverbs but also through more periphrastic constructions, compounds and affixes –as in Afrikaans, Dutch and German in (1b) to (1d) respectively (e.g. Van der Wouden & Foolen 2017).

- (1) a. *very/fairly large*
b. *so nuuskierig soos 'n aap* ‘as curious as a monkey’
c. *ijskoud* ‘ice-cold’
d. *urgemütlich* ‘really cozy’ (lit. ‘primal-cozy’)

Much research has been undertaken on adjectival intensification in individual West Germanic languages. Attention has been paid to, inter alia, the source domains of intensifiers and factors like gender and age in their use (e.g. Claudi 2006, Fuchs 2017). Stratton (2020) also shows that German resembles English in the frequency with which it intensifies adjectives and in its preference for amplifiers to downtoners. Our study aims to check whether the same is true of Afrikaans and Dutch but will not be limited to intensification by adverbs. We seek to test too Van der Wouden & Foolen’s (2017:84) hypothesis that, consistent with Van Haeringen’s (1956) general observations, “German tends to more ‘synthetic’ forms [of adjectival intensification], whereas Dutch, and even more so English, tends to ‘analytic’ forms”. The position of Afrikaans will be considered as well.

We will extract a random sample of 1500 intensifiable adjectives per language from similar POS-tagged online language data (e.g. NWU/Kommentaarkorpus, similar SoNaR-components). Sampling will skip adjectives not (usually) able to be intensified (e.g. *pregnant*) or occurring in non-intensifiable contexts (e.g. superlatives). Every adjective will then be coded for language, presence/absence of intensification, functional intensifier type (cf. 1a’s distinction) and formal intensifier type (cf. 1a to 1d). Importantly, our classification will consider context (e.g. amplifying or downtoning *quite*) and allow for potential ambiguity (e.g. *kei-* ‘rock’ as a compound or prefix in *keihard* ‘really hard’).

Our initial analysis –of 200 adjectives per language– shows all four languages to exhibit comparable rates of adjectival intensification *and* similarly higher rates of amplifiers than of downtoners. This finding might be indicative of a cross-linguistic preference for amplification. Our preliminary results also suggest that, in actual usage and somewhat pace Van der Wouden & Foolen (2017), adjectival intensification is predominantly done through adverbs in all four languages. Dutch and German do seem to fall back on affixes slightly more than Afrikaans and English and, though the frequency of affixes is similar in Dutch and German, the latter appears to employ a wider variety of such forms than the former.

Claudi, U. 2006. Intensifiers of adjectives in German. *STUF* 59, 350–369.

Fuchs, R. 2017. Do women (still) use more intensifiers than men? Recent change in the sociolinguistics of intensifiers in British English. *International Journal of Corpus Linguistics* 22, 345-374.

Stratton, D. 2020. Adjective intensifiers in German. *Journal of Germanic Linguistics* 32, 183-215.

Van der Wouden, T. & A. Foolen. 2017. A most serious and extraordinary problem: Intensification of adjectives in Dutch, German and English. *Leuvense Bijdragen* 101, 82-101.

Van Haeringen, C.B. 1956. *Nederlands tussen Duits en Engels*. The Hague: Servire.

On feminization and in-/deflection

Natalie Verelst (Freie Universität Berlin)

German famously differs from Modern Dutch and English as regards gender morphology. A higher number of genders corresponds with what Nübling & Kempf (2020: 106) call “nominal complexity,” as exemplified by the German three-way gender system. Dutch retains two genders but shares with English the diachronic loss of a nominal masculine/feminine distinction. In my presentation, I want to show that this gender distinction through nominal inflection is, diachronically and at least micro-typologically, accompanied by the consistent use of feminizing morphology (e.g., *Autor-in*) in the appropriate semantic contexts, which in turn inhibits a gender-neutral reading of masculine bases (e.g., *Autor*). German morphosyntax reflects this semantic principle to the extent that syntactic agreement between a feminized personal noun and its non-human antecedent is common whenever the antecedent is metaphorically personified (1) (cf. Szczepaniak 2013) – and this syntactic-agreement principle is already clearly visible in earlier stages of German. Middle Dutch, with a still intact inflectional system, behaved quite German-like (2):

- (1) Seit Rousseaus “Brief an d’Alembert”, worin **die Bühne_F** als **Verderberin_F** der Sitten angeprangert worden war, [...].

Safranski, R., *Schiller* (2004: 197)

- (2) ende **enicheyt_F** en wert niet diueers ghemaect dan om der materien want si een **ophoutster_F** is van hem allen als gheseyt wort

Anglicus, B. *Propr.* (1485)

Middle Dutch also makes use of double forms instead of one generic form to denote mixed-gender groups:

- (3) hoe rolant ende olivier ende alle vangaerde de passagien wonnen die seer sterckelijck beset waren met **ruesen_M** ende **ruesinnen_F**

Unknown, *Ronc.* (ca. 1520)

Semantic properties ([+human], [+female]) thus trigger morphological feminization (cf. sex-based gender system, Corbett 2013). As can be expected from its advanced stage of deflection, in Modern Dutch the situation is quite different: lacking nominal inflection, feminization becomes optional in most cases. Lastly, as in Modern German, *-in* seems to have been the most productive feminizing suffix in Middle Dutch, before receiving “fatal” competition from *-ster*. As will be shown, these suffixes possess different morphological properties. *-in* mainly occurs in contexts where the masculine base is gender-specific (e.g., *koning* > *koning-in*). Hence, contexts where *-in* occurs often do not allow for gender-neutral interpretations. These three factors will be discussed and will be shown to contribute to a more gender-specific reading of German and Middle Dutch (as compared to Modern Dutch or English) personal nouns, when the required gender morphology remained available.

Anglicus, Bartholomeus. 1485. *Van den proprieteyten der dingen* (Middle Dutch translation).

Corbett, Greville. 2013. Sex-based and Non-sex-based Gender Systems. In Dryer, Matthew & Martin Haspelmath (eds.), *The World Atlas of Language Structures Online*. Leipzig: Max Planck Institute. (Available online at <http://wals.info/chapter/31>, Accessed on 2021-11-19).

Droefliken strijt van Roncevale. 1510-1630. Antwerpen.

- Nübling, Damaris & Luise Kempf. 2020. Grammaticalization in the Germanic Languages. In Bisang, Walter & Andrej Malchukov (eds.), *Grammaticalization Scenarios from Europe and Asia*. Berlin/New York: De Gruyter. 105-164.
- Safranski, Rüdiger. 2004. *Friedrich Schiller*. München/Wien: Carl Hanser.
- Szczepaniak, Renata. 2013. Grammatikalisierung in der Sackgasse. Wandelt sich das Movierungssuffix *-in* zum Kongruenzmarker? In *Jahrbuch für germanistische Sprachgeschichte* 4(1), 222-235.

The present perfect puzzle: Syntactic and register-based competition

Joanna Wall (Universiteit Utrecht/Meertens Instituut Amsterdam)

Since Klein (1992), the *present perfect puzzle* – the compatibility of positional past tense adverbs with the English simple past but not its present perfect, (1a), – has been a perennial issue for present perfect accounts, made more puzzling by the compatibility of these adverbs in both constructions in German, (1b), and Dutch (e.g. Klein n.d.; Ijbema 2002).

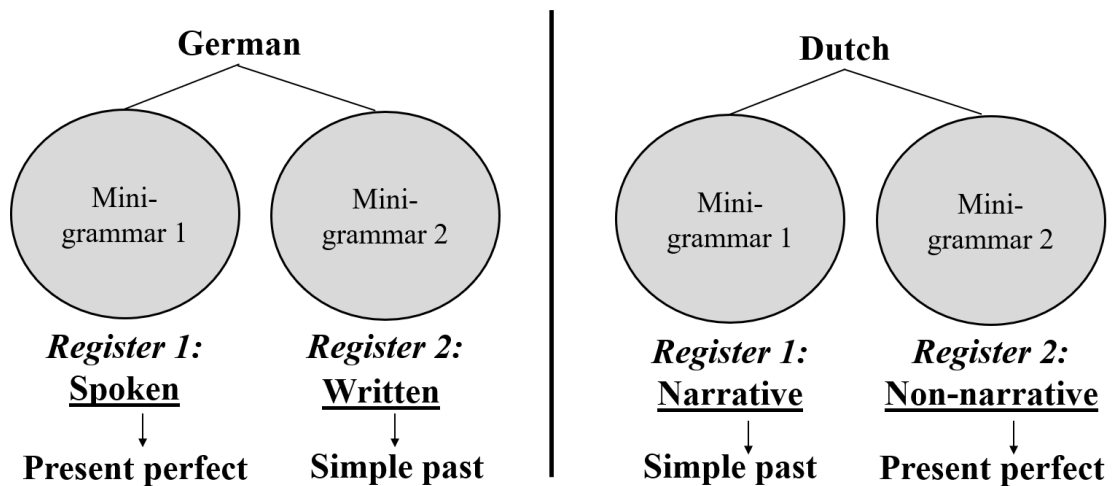
- (1) a. John (*has) left his wife yesterday. b. Hans hat gestern seine Frau verlassen.
 John has yesterday his wife left.PTCP
 (Klein n.d.)

The current paper proposes a novel competition-based approach to present perfects (cf. Schaden 2009; Pancheva & von Stechow 2004).

Firstly, I propose to distinguish between temporally present ([-PAST]) present perfect and temporally past ([+PAST]) present perfects (cf. e.g. Löbner 2002; Ijbema 2002). Both of these variants are possible in German and Dutch, whilst only the former is possible in English. Assuming a Minimalist generative framework, I propose that [-PAST] and [+PAST] present perfects result from the competing heads which can realise perfect auxiliaries: those in [-PAST] present perfects realise Asp_{Perf} , whilst those in [+PAST] present perfects realise T_{Past} (see also Ijbema 2002, Author 2019). I implement this idea in a novel theoretical way and show that this can be seen as an instance of *syntactic competition*, i.e. different syntactic heads compete to realise the auxiliary.

Whilst a parallel account has been argued for frequently, it has been fiercely opposed elsewhere (e.g. Giorgi & Pianesi 1997; Pancheva & von Stechow 2004; Schaden 2009). Secondly, I thus propose that the core troublesome datapoints raised in previous accounts concerning the relative distribution of the present perfect and simple past can be resolved through assuming *register-based competition*. More specifically, following Roeper (1999)'s theory of Universal bilingualism, I argue that intra-speaker linguistic variation is a result of different, competing mini-grammars based on different registers, which house different tense forms (cf. e.g. Hennig 2000: 57-61), as illustrated in (2).

(2)

Amongst others, this can explain why the simple past and present perfect apparently have the same semantic value as each other in German and Dutch: the assumption that they co-exist in the same grammar is illusory and they in fact belong to distinct register-based grammars.

Selected references. • Giorgi, A., & F. Pianesi. 1997. *Tense and Aspect*. • Hennig, M. (2000). *Tempus und Temporalität in geschriebenen und gesprochenen Texten*. • IJbema, A. 2002. Grammaticalization and infinitival complements in Dutch. PhD dissertation. • Klein, W. 1992. "The present perfect puzzle." *Language*, 68(3), 525–552. • Klein, W. n. d. "The present perfect puzzle." Manuscript, MPG. • Löbner, S. 2002. "Is the German Perfekt a perfect perfect?" In: G. Katz et al. (Eds.) *Sinn & Bedeutung VI*. • Pancheva, R., & A. von Stechow. 2004. On the present perfect puzzle. In K. Moulton & M. Wolf (Eds.) *Proceedings of NELS 34*, 469–484. • Roeper, T. (1999). Universal bilingualism. *Bilingualism: Language and Cognition*, 2(3), 169-186. • Schaden, G. 2009. "Present perfects compete." *Linguist and Philosophy*, 32, 115–141. •

Der Einfluss von L1 Deutsch und L2 Englisch auf L3 Niederländisch – Der Erwerb niederländischer Relativpronomina und -sätze

Sven Weirich (Universität zu Köln)

Der Beitrag stellt ein laufendes Dissertationsvorhaben vor, das den Einfluss von L1 Deutsch und L2 Englisch auf den Erwerb von L3 Niederländisch untersucht. Es soll erforscht werden, ob bzw. inwiefern der Gebrauch von niederländischen Relativpronomina und -sätzen bei deutschen Niederländischlernenden eher negative Transfers aus dem Deutschen bzw. dem Englischen aufweist. Neuere Erkenntnisse aus der Tertiärsprachenforschung zeigen, dass der Erwerb einer zweiten bzw. weiteren Fremdsprache (L3) niemals ohne Rückgriff auf bereits bestehendes (fremd)sprachliches Vorwissen geschieht und während des Erwerbsprozesses Verbindungen zwischen den einzelnen Sprachen aufgebaut werden. In einigen Fällen dient die Erstsprache (L1) als primäre Quelle, in anderen Fällen hat die erste erlernte Fremdsprache (L2) einen größeren Einfluss auf den Spracherwerb der L3 (vgl. hierzu bspw. Cabrelli Amaro, Flynn & Rothman 2012). Im Niederländischunterricht an deutschen Schulen lässt sich häufig beobachten, dass das Englische als L2 in einigen Bereichen einen größeren Einfluss auf die Sprachproduktion im Niederländischen hat als die L1 und beispielsweise einen

negativen Einfluss im Bereich von Syntax verursacht, obwohl das Niederländische dem Deutschen hier ähnlicher ist.

Der Vortrag widmet sich zunächst dem zu untersuchenden Gegenstand in grammatischer Hinsicht und zeigt Fälle von möglichen zwischensprachlichen Transfers (*crosslinguistic influence*). Im Anschluss werden erste Befunde aus einem Korpus hinsichtlich des Gebrauchs von Relativpronomina und -sätzen im Niederländischen vorgestellt. Über ein Schulhalbjahr hinweg wurden insgesamt 118 Klausuren von deutschen Niederländischlernenden aus vier unterschiedlichen Niederländisch Oberstufenkursen von zwei Gesamtschulen als Grundlage für das Korpus gewonnen. Dabei handelt es sich um jeweils zwei Kurse der Einführungsphase (Sprachniveau A1-A2 des GeR, 62 Klausuren) sowie zwei Kurse der Qualifikationsphase I (Sprachniveau A2-B1 des GeR, 56 Klausuren). Die Klausuren wurden im Rahmen des regulären Niederländischunterrichts geschrieben und waren daher nicht gezielt auf die Verwendung von Relativpronomen und -sätze ausgerichtet. Die vorläufigen Ergebnisse zeigen sowohl für den lexikalischen als auch syntaktischen Bereich negative Transfers aus dem Deutschen und Englischen, wobei beispielsweise ein übermäßig häufiger Gebrauch von *welk* und *welke* statt der Relativpronomina *die* und *dat* zu konstatieren ist. In einem nächsten Schritt sollen die elizitierten negativen Transfers aus dem Korpus mittels Grammatikalitätsurteilsaufgaben (*grammaticality judgment tasks*) deutschen Niederländischlernenden vorgelegt werden, die diese Sätze als richtig oder falsch beurteilen sollen, um die Ergebnisse aus der Korpusanalyse zu verifizieren.

Die gewonnenen Ergebnisse sollen anschließend im Rahmen der Tertiärsprachenforschung und der Praxisrelevanz diskutiert werden. Zentral im Raum steht u.a. die Frage, wie ein moderner Fremdsprachen- bzw. Niederländischunterricht angelegt sein muss, sodass Lernende Synergieeffekte aus anderen Sprachen sinnvoll nutzen können. Das Projekt wird mit einem Ausblick schließen, der u.a. mögliche Maßnahmen im Sinne der Sprach(lern)bewusstheit für den Niederländischunterricht an deutschen Schulen berücksichtigt.

CABRELLI AMARO, J., S. FLYNN & J. ROTHMAN (Hrsg.) (2012). *Third Language Acquisition*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.